

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ

**HURÇLAR
542TGD844**

Ankara, 2011

-
- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
 - Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
 - **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	2
1. HURÇ ÜRETİMİNE HAZIRLIK YAPMA	2
1.1.Hurçlarda standart ölçüler	2
1.1.1.Yorgan Hurçları.....	2
1.1.2.Çorap Hurçları.....	3
1.1.3.Kazak Hurçları	4
1.1.4.Halı Hurçları.....	5
1.2.Hurç Malzemelerini Seçme	7
1.3.Hurç kalıbı hazırlama	8
1.3.1.Yorgan hurcu kalıbı.....	8
1.3.2. Kazak Hurcu Kalıbı.....	9
1.3.3. Çorap Hurcu Kalıbı	10
1.3.4. Halı Hurcu Kalıbı	10
1.3.5. Seccade Hurcu Kalıbı.....	11
1.4.Hurç Kesimi	14
UYGULAMA FAALİYETİ.....	15
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	17
2. HURÇ DİKME.....	17
2.1.Hurç Dikimi Yapma	17
2.2. Kalite kontrol.....	17
2.3. Ütüleme	18
2.4. Paketleme	19
UYGULAMA FAALİYETİ.....	20
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	36
MODÜL DEĞERLENDİRME	37
CEVAP ANAHTARLARI.....	39
KAYNAKÇA	40

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD844
ALAN	EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ
DAL/MESLEK	DEKORATİF EV TEKSTİLİ
MODÜLÜN ADI	HURÇLAR
MODÜLÜN TANIMI	Öğrencilere, çeşitli ölçülerde hurçların dikimi ve süslenmesi ile ilgili bilgi ve becerilerin verildiği öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	Ev Tekstili kumaşları modülünü başarıyla almış olmak.
YETERLİK	Hurç üretmek.
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç, Gerekli ortam sağlandığında, hurç üretimine hazırlık yaparak hurç dikebileceksiniz. Amaçlar: 1. Hurç üretimine hazırlık yapabileceksiniz. 2. Hurç dikebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Ev tekstili ürünleri dikimi için uygun aydınlık ve geniş bir atölye ortamı. Donanım: Düz dikiş makinesi, overlok, çalışma masası, sandalye, ütü, ütü masası ve yardımcı araç-gereçler, kaynak kitaplar, elektronik bilgi kaynakları, kumaş örnekleri, süsleme örnekleri ve gereçleri, çeşitli ürün katalogları, desen çizim araç-gereçleri, v.b.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	➤ Modülün içinde yer alan her bir öğrenme faaliyetinden sonra verilen boşluk doldurma, çoktan seçmeli, soru-cevap gibi ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. ➤ Modül sonunda ise kazandığınız bilgi, beceri, tavırları ölçmek amacıyla öğretmen tarafından hazırlanacak ölçme araçları ile değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili öğrenci,

Günümüzde, ev tekstili ürünlerindeki çeşitlilik tercih şansımızın olmasını sağlamaktadır. Hurçlar modülünde, tasarım kadar dikiş ve süslemede önemli rol alır.

Çeşitli ölçülerde hurçlar hazırlanırken bu konuda verilen bütün ayrıntılar göz önünde bulundurulmalıdır. Hurçları hazırlayabilmek için ev tekstilinde kumaşlar ve dikim teknikleri bilgilerine de sahip olmak gerekmektedir.

Süsleme ve dikiş teknikleri ev tekstili ürünlerinin daha nitelikli, kaliteli, çekici, ilginç, olabilmesi için teknikler hakkında bilgiye sahip olmalıyız. Çalışmalarda başarı kazanabilmek için konu ile ilgili teknik bilgiler yeterince incelenmeli, işlemler gereği gibi uygulanmalıdır

Sizde bu faaliyeti, başarı ile tamamladığınızda ev tekstili ürünleri çalışmanızda kaliteli, nitelikli ve tercih edilebilen ürünler hazırlayabileceksiniz.

Sizde bu faaliyeti, başarı ile tamamladığınızda kaliteli ve ihtiyaçlara uygun çeşitli boylarda ve modellerde hurç hazırlayabileceksiniz. Yaptığımız ürünler ile ihtiyaçlarınızı karşılamakla beraber ekonomik gelir de sağlayabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda gerekli ortam sağlandığında, hurç üretimine hazırlık yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Hurç modellerini araştırınız.
- Kumaş çeşitleri ve özelliklerini araştırınız.
- Hurçlarda standart ölçüleri araştırınız.

1. HURÇ ÜRETİMİNE HAZIRLIK YAPMA

Hurçlar, hayatımızı kolaylaştırmak ve eşyalarımızı daha düzenli muhafaza edebilmek amacıyla kullandığımız ev tekstili ürünleridir. Kullanılacak alana uygun model, ölçü ve renk seçimi hurç üretimi açısından önemlidir.

1.1.Hurçlarda standart ölçüler

Hurçlar çeşitlerine ve modellerine göre farklı ölçülerde üretilirler. Kullanım alanlarına göre isimlendirilirler. Yorgan hurcu, kazak hurcu, çorap hurcu, seccade hurcu, ütü hurcu, halı hurcu gibi, Teknoloji geliştikçe tekstil ürünleri de çeşitlilik göstermiştir.

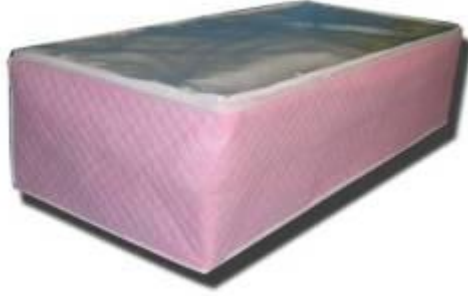
Hurçlar da standart ölçüler olmakla birlikte, özel çalışmalarda isteğe bağlı ölçülerde hurçlar da üretilir.

1.1.1.Yorgan Hurçları

Yorgan hurçları, yorganları koruma amaçlı ve bir arada daha düzenli, muhafaza edilebilmeleri için çalışılmış ev tekstili ürünüdür. (Resim. 1.1 Çeşitli Boylarda Hurçlar, Resim 1.2 Yorgan Hurcu)

Resim: 1.1.Çeşitli Boylarda Hurçlar

Resim: 1.2. Yorgan Hurcu

- Yorgan hurcu için kesilecek parçalar ve ölçüleri

200cm x 100cm = 1 adet

50cm x 32cm = 2 adet

50cm x 18cm = 2 adet, bu ölçülere 2cm dikiş payı ilave edilir.

1.1.2.Çorap Hurçları

Çorap hurçlarının özelliği çorapları bir arada bulundurarak kullanımı kolay bir ev tekstili ürünü olmasıdır.

Çorap hurçları standart ölçülere göre uygulandığı gibi isteğe bağlı ölçülerde de dikilebilir. (Resim. 1.3 Üstten Fermuarlı Çorap Hurcu)

Resim: 1.3. Üstten Fermuarlı Çorap Hurcu

- Çorap hurcu için kesilecek parçalar ve ölçüleri

106cm x 32 cm = 1 adet

28cm x15 cm = 2 adet

28cm x10 cm = 2 adet, bu ölçülere 2cm dikiş payı ilave edilir.

1.1.3.Kazak Hurçları

Kazak hurçları, kazakları koruma amaçlı ve bir arada daha düzenli, muhafaza edilebilmelerini sağlamak amacıyla çalışılmış ev tekstili ürünüdür.

Kazak hurçlarının kullanım alanları çok fazladır. İhtiyaç duyduğumuzda aradıklarımızı kolayca bulabilmemiz ve mevsim değişikliklerinde giysilerimizin dolaplarda fazla yer tutmasını engellemek amacıyla da kazak hurçlarından yararlanırız. Kazak hurçları kullanım amacına uygun olarak standart ölçülerde dikileceği gibi özel ölçülerde de dikilebilir. (Resim: 1.4. Üstten Kapaklı Kazak Hurcu, Resim: 1.5. Üstten Fermuarlı Kazak Hurcu)

Resim: 1.4. Üstten Kapaklı Kazak Hurcu

Resim 1.5.Kazak hurcu

Resim: 1.6. Üstten fermuarlı Kazak Hurcu

- Kazak hurcu için kesilecek parçalar ve ölçüleri

150cm x 50cm = 1 adet

40cm x 25cm = 2 adet

40cm x 10cm = 2adet, bu ölçülere 2cm dikiş payı ilave edilir.

1.1.4.Halı Hurçları

Halı hurçları, kullanmadığımız halılarımızı temiz ve düzenli bir şekilde muhafaza edebilmek amacıyla çalışılmış ev tekstili ürünüdür.

Halı hurçlarını dikerken sağlam ve rahat taşınabilen, hava geçiren özelliği olan, sararmasını ve rutubet almasını önleyen kumaşlar tercih edilmelidir. (Resim: 1.6. Halı Hurcu, Resim:1.7. Üstten Büzgülü Halı hurcu)

Resim 1.7. halı hurcu

Resim:1.8. Halı Hurcu

Resim:1.9. Üstten Büzgülü Halı hurcu

- Halı hurcu için kesilecek parçalar ve ölçüleri

90 cm X 45 cm 1 adet

12 cm kordon geçirme payı ve bu ölçülere 2 cm de dikiş payı ilave edilir.

1.2.Hurç Malzemelerini Seçme

Bütün tekstil ürünlerinde olduğu gibi hurç dikiminde seçilecek malzeme en önemli noktalardan biridir.

Malzeme seçimi yapılırken şunlara dikkat edilmelidir

- Yıpranmaya karşı dayanıklı kumaşlar,
- İç yüzeyi elyaflı düz ve desenli kapitone kumaşlar,
- Yıkabilir ve çabuk kuruyabilen kumaşlar,
- Hijyenik ve mikrop barındırmaz özelliği olan kumaşlar,
- Hava alma özelliği olan dokulu kumaşlardır.(İçindeki ürünün sararmasını ve kötü kokmasını önler.) (Resim: 1.8. Düz Kapitone Kumaş , Resim: 1.9.Desenli Kapitoneli Kumaş, Resim:1.10.Özel Baskılı Kapitoneli Kumaş, Resim: 1.11.Elyaf Kumaş)

Resim: 1.10.Düz Kapitone Kumaş

Resim: 1.11.Desenli Kapitoneli Kumaş

Resim:1.12.Özel Baskılı Kapitoneli Kumaş

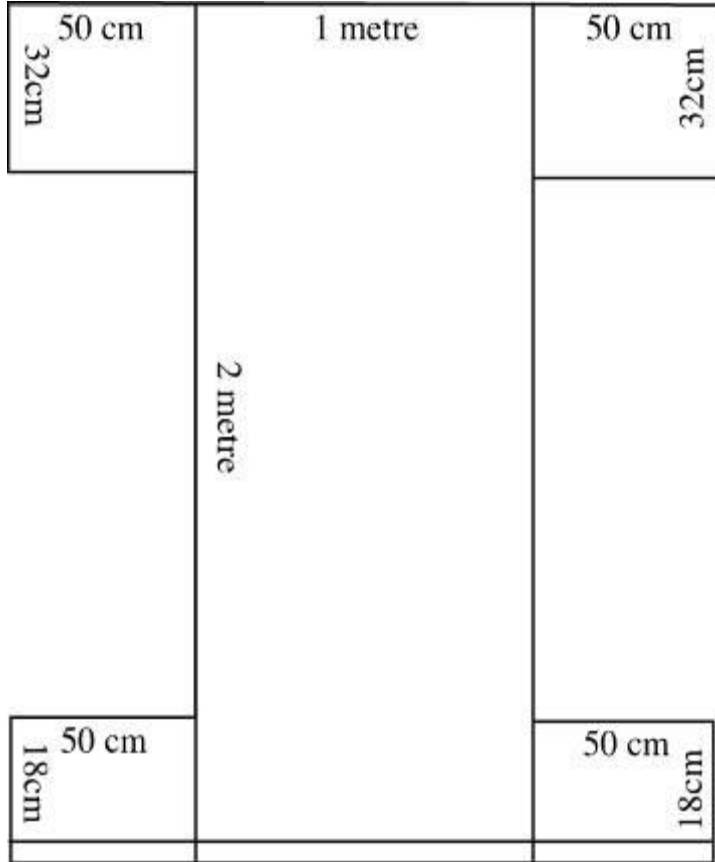
Resim: 1.13.Elyaf Kumaş

1.3.Hurç kalıbı hazırlama

Hurçlar kullanım amacına ve kullanılacağı yere göre değişik ölçülerde uygulanır. Tespit edilen ölçülere dikiş payı ve kapama payları eklenerek ölçü tespit edilir. Kapama payları kullanılan kapama malzemesine göre değişiklik gösterir.(fermuar için **1 – 2 cm** arası, kordonla büzgü için **6-7 cm** arası v.b gibi)Kullanılan kapitone kumaşların en ölçüleri genellikle **2 metre** dir. Kapitone kumaşların eni boy olarak kullanıldığı için daha ekonomik olmaktadır. Hurçlarda kullanılacak yere göre ölçü alınarak hurç dikilmelidir.(örneğin dolap içleri, kanepeler altları gibi)

1.3.1.Yorgan hurcu kalıbı

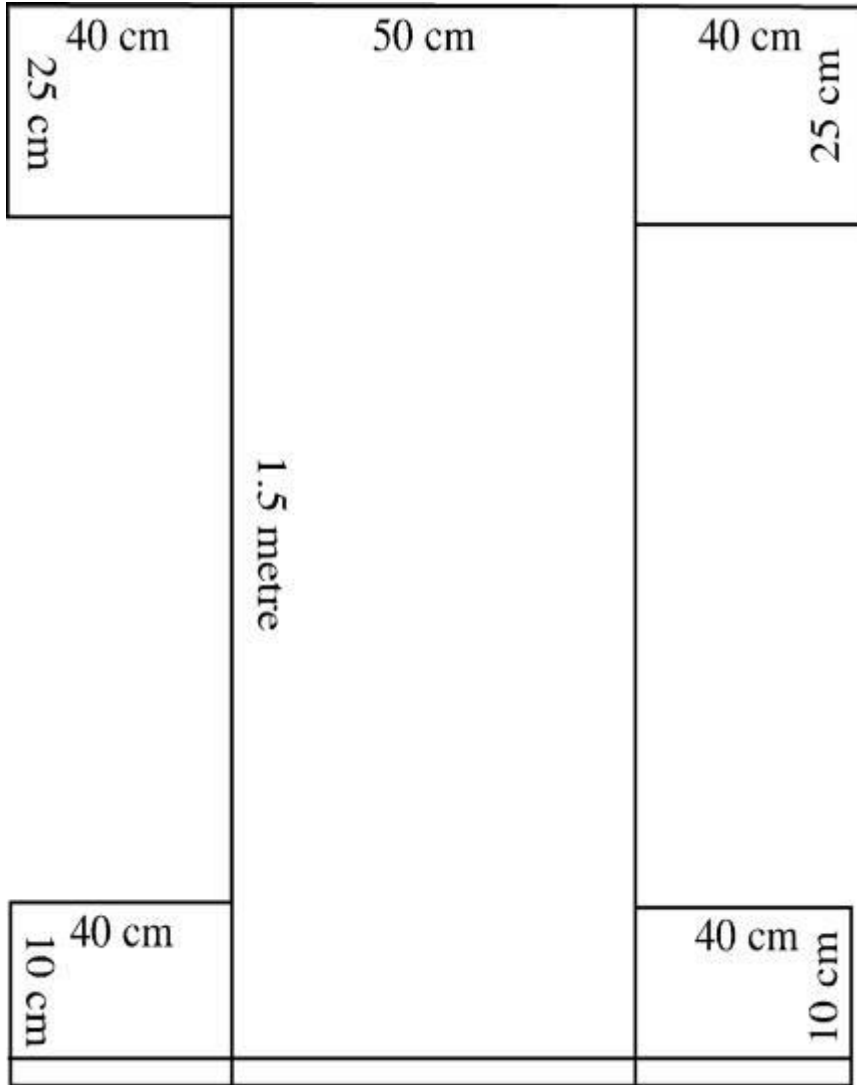
Ölçüleri verilen yorgan hurcunda kullanılacak kapitone kumaşın, eni **2 metre**, boyu **1.5 metre** olmalıdır. Verilen ölçüye **2 şer cm** dikiş payı ilave edilmelidir. Parçalar ayrı ayrı kesilip, şemada görüldüğü gibi birleştirilmelidir. Alttaki ikinci çizgiye **2 metre** fermuar dikilip süsleme malzemeleri kullanılmaktadır. Fermuar ve süsleme malzemeleri dikildikten sonra diğer kısımları birleştirerek hurç dikimini tamamlanır.(**Şekil:1.1. yorgan hurcu kalıbı**)

Şekil:1.1. yorgan hurcu kalıbı

1.3.2. Kazak Hurcu Kalıbı

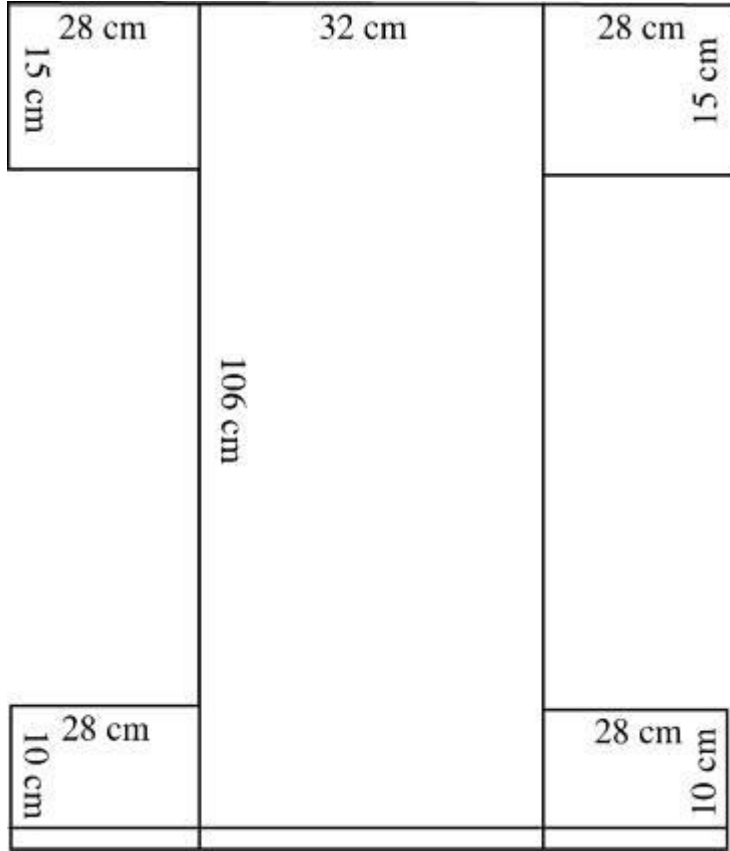
Ölçüleri verilen kazak hurcunda kullanılacak kapitone kumaşın, eni 2 metre, boyu 1 metre olmalıdır. Verilen ölçüye 2 şer cm dikiş payı ilave edilmelidir. Parçalar ayrı ayrı kesilip, şemada görüldüğü gibi birleştirilmelidir. Alttaki ikinci çizgiye 130 cm fermuar dikilip, süsleme malzemeleri kullanılabilir. Fermuar ve süsleme malzemeleri dikildikten sonra diğer kısımları birleştirerek hurç dikimini tamamlayınız.(Şekil:1.2.Kazak Hurcu Kalıbı)

Şekil:1.2. Kazak Hurcu Kalıbı

1.3.3. Çorap Hurcu Kalıbı

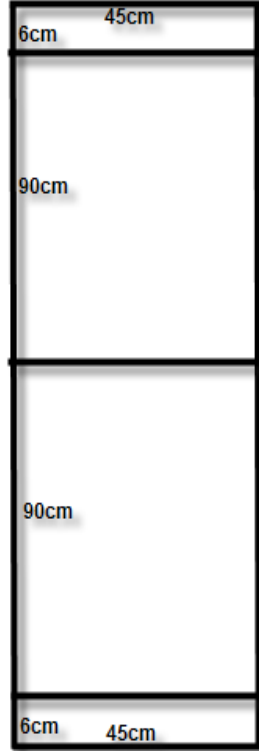
Ölçüleri verilen çorap hurcun da kullanılacak kapitone kumaşın, eni **2 metre**, boyu **50 cm** olmalıdır. Verilen ölçüye **2 şer cm** dikiş payı ilave edilmelidir. Parçalar ayrı ayrı kesilip, şemada görüldüğü gibi birleştirilmelidir. Alttaki ikinci çizgiye **88 cm** fermuar dikilip, süsleme malzemeleri kullanabiliriz. Fermuar ve süsleme malzemeleri dikildikten sonra diğer kısımları birleştirerek hurç dikimini tamamlayınız.(Şekil:1.3.Çorap Hurcu Kalıbı)

Şekil:1.3.Çorap Hurcu Kalıbı

1.3.4. Halı Hurcu Kalıbı

Ölçüleri verilen halı hurcunda **2 metre** enindeki kapitone kumaşından **50 cm** kumaş gereklidir. Kumaş kesilirken **2 şer cm** dikiş payı ilave edilmelidir. Hazırladığınız halı hurcu kalıbının ölçüsünü, kullanılacak ürüne göre alınmalıdır.(Şekil:1.4 Halı Hurcu Kalıbı)

Şekil:1.4.Halı Hurcu Kalıbı

1.3.5. Seccade Hurcu Kalıbı

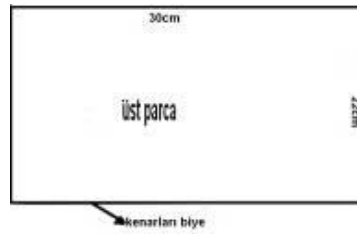
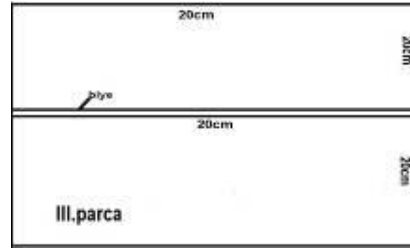
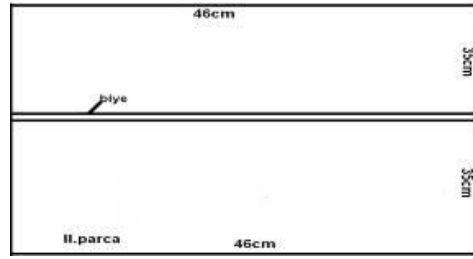
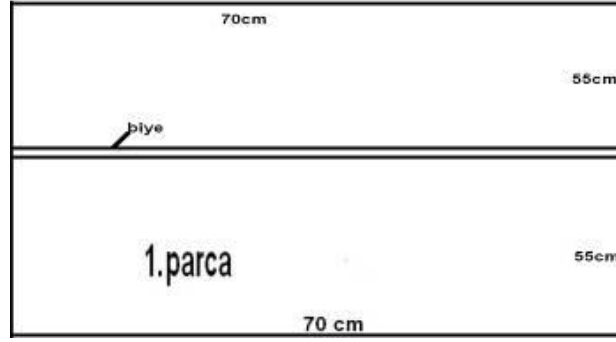
Kullanım alanlarına göre hazırlanan hurçlardan biride seccade hurçlarıdır. Ölçüleri verilen seccade hurcunda kullanılacak kapitone kumaşın, eni **2 metre**, boyu **1metre** olmalıdır. Verilen ölçüye **2 şer cm** dikiş payı ilave edilmelidir. Parçalar ayrı ayrı kesilip, şemada görüldüğü gibi birleştirilmelidir. Süsleme harçlarında, dantel, verev biye, sim harç, kurdele gibi malzemeleri kullanabiliriz. Süsleme malzemeleri dikildikten sonra diğer kısımları birleştirerek seccade hurcun dikimini tamamlayınız. (Şekil:1.5.Seccade Hurcu Kalıbı)

Resim 1.14.seccade hurcu

Resim: 1. 15. Seccade Hurcu

Şekil:1.5. Seccade Hurcu Kalıbı

1.4.Hurç Kesimi

Kullanılacak ürünün amacına ve yerine göre hurç modeli belirlenir, hazırladığımız hurç ölçülerinin kalıpları çıkarılır. Kullanılacak kapitone kumaşın eğrilikleri düzeltildikten sonra hazırlanan kalıplar kumaşa yerleştirilir. **2 cm** dikiş payı verilerek kumaş kesilir.(Resim: 1.13.Hurç Kumaşı Kesme) Kesilen her parça kumaş özelliğinden dolayı attığı için overlökla temizlenmelidir. Dikme işlemi ve süsleme işlem basmaklarına göre bitirilir.

UYGULAMA FAALİYETİ 1

Hurçlarda kullanılan kumaş kartelası hazırlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Kullanım özelliklerine göre hurç modeli araştırınız.➤ Konuyla ilgili çevrenizde gözlem yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Çalışmalarınız için aydınlık ve geniş atölye ortamı hazırlayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Uygulanacak ürüne göre kumaş araştırması yapınız.	 <p>Resim: 1.16</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Yapılan hurç modellerini ve kumaşlarını inceleyiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kullanılacak malzemeyi araştırınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kullanılacak yerin özelliklerine dikkat ediniz.➤ Kullanılacak kumaşa ve modelde süsleme malzemelerinin renk uyumuna dikkat ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Hurçlarda kullanılan kapitone kumaşının eni **3 metre** olmalıdır.
2. () Hurçlar, kullanım amacına göre isim alırlar.
3. () Model tespitinde hurcun ölçüsü de etkindir.
4. () Yıkabilir ve çabuk kuruyabilen kumaşlar hurç kumaşlarının özelliklerindedir.
5. () Her çeşit artık kumaştan hurç dikiyoruz.
6. () Fermuar ve süslemeleri hurç dikildikten sonra yapmalıyız.
7. () Halı hurcu üretiminde kalın hava geçirmeyen kumaşlar tercih edilmemelidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda gerekli ortam sağlandığında çeşitli boy ve modellerde hurç dikebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Hurç dikimi yapan işletmeleri geziniz.

2. HURÇ DİKME

Hurçların dikimi kesimi kadar önemlidir. Hatasız ve dikkatli kesilen kumaşların dikişi, hurçların düzgünlüğünü sağlar. Hurç dikiminde kullanılan kapitone kumaşın kenarlarının çabuk atması özelliğinden dolayı kesildikten sonra overlokla kenarları hemen temizlenmelidir. Kenar temizliğinden sonra hurçların modeline ve özelliğine göre süslenerek dikilmelidir.

2.1.Hurç Dikimi Yapma

Hurçlar kullanım amacına ve model özelliğine göre farklılık gösterir. Hurçlarda standart ölçülerin yanı sıra belirlenen ölçülerde de hurçların kalıpları çıkarılarak dikilir. Belirlediğimiz ölçüdeki hurçları keserken, dikiş payını düşünmeli ve kumaşı ekonomik kullanmalıyız. Kalıpları kumaşa yerleştirmeden önce, kumaş eğriliğini mutlaka çıkarmalıyız. Kesilen kumaşlar ürünlerin özelliğine göre süsleme teknikleri uygulanarak dikilir.

Kapitone kumaşlar genellikle **2 metre** enindedir. Kumaş en ve boy olarak kullandığı için daha ekonomiktir.

2.2. Kalite kontrol

Kalite kontrolü tüm ev tekstilinde olduğu gibi hurçlar içinde önemlidir. Müşteri memnuniyeti, müşterinin isteği, üretilen hurçların kalitesini ortaya koymaktadır.

Çalışılan ürünün standartlara uygun olması işletmelerin ayakta kalabilmesi demektir. İyi bir pazar bulmak istiyorsak üretilen her ürün, kalite kontrolünde geçirilmelidir. Hurç kumaşlarının kalitesi, kullanılan malzemenin kalitesi, dikişlerin sağlamlığı hurç üretimi için önemlidir.

- **1.**Müşteri memnuniyetinin önemi,
- **2.**Ürünlerin kalitesi,

- 3.Kullanılan dikişin 1.sınıf olması,
- 4.Kullanılan malzemenin yeterliliği,
- 5.Kullanılan süsleme malzemelerinin özeni,
- 6.Müşteri taleplerinin karşılanması,
- 7.Ekonomik olması,
- 8.Ürünlerin günün teknolojisine uygunluğu,

Ürünü sunarken ortaya koyduğumuz hizmetler müşteri tarafından talep edilen isteklerinin karşılanması beklenen asıl sonuç olmalıdır.

2.3. Ütüleme

Bütün dokumalar (doğal ya da sentetik) doğal olarak biçim açısından farklıdır. Bir kumaş yıkandığında, su ve ısı birliktedir. Birlikte etkisiyle dokuları gevşetir. Kumaş kurduğunda da, dokular sertleşir ve eski konumlarına bürünürler. Ütüler, dokuları eski hallerine getirmek için ütü tabanı aracılığıyla ısı ve basınç kullanır, kırışıklıkları yok ederek biçimlendirirler.

Kumaşların buruşukluklarını, kırışıklıklarını buhar ve ısı uygulaması ile muntazam bir şekle dönüştürebiliriz. Sıcaklığı doğru ayarlamak kumaş dokusu için en önemli faktördür. Fermuarlı ürünleri ütülerken, fermuarı kapatmak ütüyü kolaylaştırır. Plastik, naylon veya polyester fermuarların dişlerini ütüyemektan kaçınmalısınız nedeni ise fermuarlar kolayca ütü sıcaklığıyla erir.

Ürünler ütülenmeden önce, kumaş özelliğide dikkate alınarak ütü ısısının ayarı kontrol edilmelidir.

Her kumaşın kendine özgü ütüleme özelliği vardır. Ütüleme doğru yapılırsa ürünün albenisi daha fazla olur ve satışı kolaylaştırır. (Resim.2.39. Ütü masası, 2.40. Ütü masası, 2.41. Pres ütü)

Resim.2.39. Ütü masası.

Resim.2.40. Ütü masası.

Resim.2.41. Pres ütü

2.4. Paketleme

Günümüz koşullarında her ürün kendini satabilme özellikleriyle donatılmış olmalıdır. Çağımızda reklam piyasasındaki rekabet ve hareketlilikten ambalaj tasarımı ve ambalajın önemi tartışılmaz. Ambalajlama, bir malın son tüketiciye bozulmaksızın ve en az maliyetle ulaştırılmasını sağlayan bir araçtır. Ambalajlama malların korunabilmesi, tanıtılabilmesi ve kullanımlarının kolaylaştırılması için kaplanan etiketlenmedir. Paketleme görsel yolla yapılan bir satış görüşmesidir.

Paketleme satış için en önemli etkidir.(Resim.2.42.Paketlenmiş bir ürün.)

Resim.2.42.Paketlenmiş bir ürün.

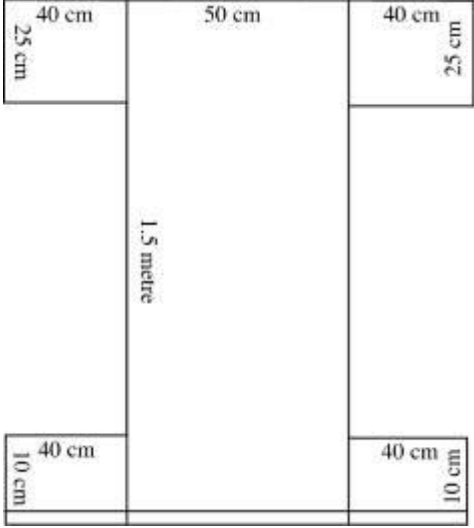
UYGULAMA FAALİYETİ-2

Aşağıda verilen ölçülere göre kazak hircunu kesip dikebileceksiniz.

Kullanılan malzemeler:

- Kapitone kumaş,
- Dikiş malzemeleri, dikiş makinesi, overlok makinesi,
- Cetvel, kurşun kalem, silgi, Mülaj kâğıdı
- Metrelik fermuar, süsleme malzemeleri,

Kazak hircu: 150 cm x 50 cm = 1 adet
40 cm x 25 cm = 2 adet
40 cm x 10 cm = 2 adet, bu ölçülere 2 cm dikiş payı ilave edilir.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Verilen ölçülerde kazak hircu için kalıp hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Hazırlayacağınız kalıplarda verilen ölçüleri doğru ve dikkatli alınız.➤ İş önlüğü giyiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kazak hircu çalışması için kumaşı hesaplayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Eni 2 metre olan hazır kapitonedan 1 metre kumaş kullanınız.➤ Verilen ölçülerde kazak hircunda kumaş hesabını dikkatli yapınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kazak hircu için kalıp hazırlayınız.➤ Verilen ölçülere göre hircu kalıbını çıkartınız.➤ Hazırladığınız kalıbı kapitone kumaşa yerleştiriniz.	<div style="text-align: center;"></div> <p>Şekil:2.1. Kazak Hircu Kalıbı</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Hazırladığınız çizim ölçülerinizi kontrol etmeniz hata yapmamanızı sağlayacaktır.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ 1 cm dikiş payı bırakarak kesiniz. 	 <p style="text-align: center;">Resim:2.1. Hurç Kumaşı Kesme</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Düzgün bir kesim yapmaya özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Resim: 2.2.de gördüğünüz gibi her parça ayrı kesilerek kenarlarının atmaması için overlokla temizleyiniz. ➤ 40 cm x25 cm olan parçaları birleştirerek iğneleyiniz. ➤ 40 cm x 10 cm olan parçaları ➤ Birleştirerek iğneleyiniz. ➤ İğnelediğiniz yerlerden teyelleiniz. ➤ Yan parçaları dikiş. Resim:2.3. te görüldüğü gibi 	 <p style="text-align: center;">Resim:2.2.Yan Parçaların Dikimi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Overlok ayarını kontrol ediniz. <p style="text-align: center;">Resim:2.3.Dikilen Yan Parçalar</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Altta çizilen ikinci çizgiden 130 cm (metrelik fermuar)fermuarı teyelleyerek bir kenarından makinede dikiş. ➤ Fermuar dikişinden önce ve sonra dikiş sabitleyin. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hurcunuzu dikerken kumaşın kalınlığına uygun makine ayarını yapınız. ➤ Fermuarınızı dikerken, makineye uygun iğneyi takın.

<p>➤ Bir kenarına fermuar dikten sonra süsleme harcınızı dikiş</p>	<p>➤ Fermuarınızı dikerken dikiş kaydırmamaya dikkat ediniz.</p> <p>Resim: 2.4.Fermuar Dikimi</p> <p>Resim: 2.5.Süsleme Harcı Dikimi</p>
<p>➤ Süsleme harcının dikilmeyen tarafına fermuarın karşılığını dikiş.</p> <p>➤ Fermuarın anahtarını takarak kapatınız..</p>	 <p>Resim:2.6. fermuar ve fisto dikilmiş hurç</p> <p>➤ Süslemelerinizi uygulanacak ürüne göre seçiniz.</p>

- Süsleme dikişinden sonra kenarları birleştiriniz.
- Kenarları birleştirdikten sonra hircunuz ön yüzüne çeviriniz.

Resim:2.7.Kenar Birleştirme

- Yan kenarları dikerken kumaşı ortalamayı unutmayınız.

Resim: 2.8.Kazak Hircu Ön Yüzü

- Hircunuzun daha dik ve düzgün durması için tüm kenarlardan 1 cm den kenar dikişi dikişiniz.

Resim:2.9.Kenar Dikişi

- Temiz ve dikkatli çalışınız.

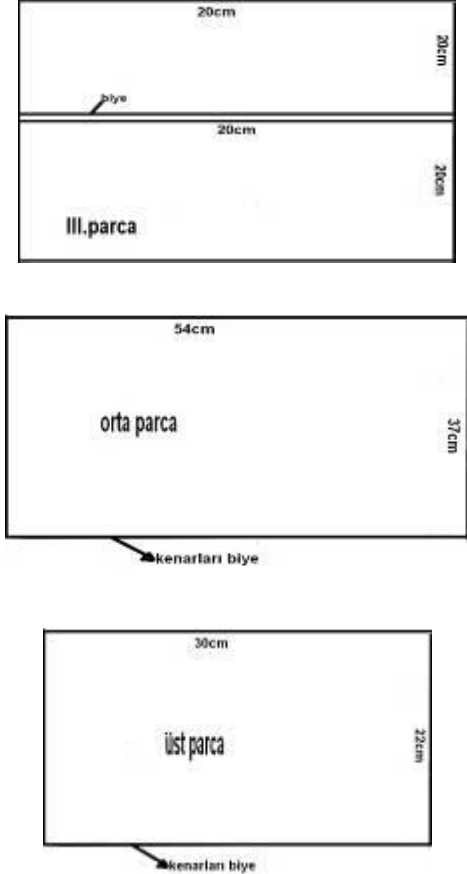

UYGULAMA FAALİYETİ-3

Aşağıda verilen ölçülere göre seccade hurcunu kesip dikebileceksiniz.

Kullanılan malzemeler:

- Kapitone kumaş,
- Dikiş malzemeleri, dikiş makinesi, overlok makinesi,
- Cetvel, kurşun kalem, silgi, mülaj kâğıdı,
- Metrelik fermuar, süsleme malzemeleri, (Verev biye, dantel, kurdele, boncuk)

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Çalışmalarınız için aydınlık ve geniş atölye ortamı hazırlayınız.➤ Verilen ölçülerde seccade hurcu için kalıp hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Hazırlayacağınız kalıplarda verilen ölçüleri doğru ve dikkatli alınız.➤ İş önlüğü giyiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Seccade hurcu çalışması için kumaşı hesaplayınız.➤ Hazırladığınız kalıbı kapitone kumaşa yerleştiriniz.➤ Kumaşı keserken dikiş paylarını ilave ediniz.➤ Kapitone kumaşı overlokla temizleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Eni 2 metre olan hazır kapitone den 1 metre kumaş kullanınız.➤ Verilen ölçülerde seccade hurcu kalıbını hazırlayınız. <p>The diagram illustrates the layout of the seccade hurcu pattern. It consists of two main parts: '1.parca' and 'II.parca'. '1.parca' is a rectangle with a width of 70 cm and a height of 55 cm. 'II.parca' is a rectangle with a width of 46 cm and a height of 35 cm. Both parts have a 'biye' (zipper) indicated on the left side.</p>

	 <p>Şekil :2.2. Seccade Hurcu Kalıbı</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kalıpları kapitone kumaşa ekonomik yerleştiriniz. ➤ Keserken dikiş payını göz önünde bulundurunuz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ 70cm x 110cm olan 1 ci parçanızın kısa kenarlarına verev biye teyellerek zigzag dikiş makinesi ile dikiş. ➤ 46cm x 70 cm olan ikinci parçanızın kısa kenarlarına verev biye teyellerek dikiş. ➤ 20cm x40cm olan 3 cü parçanızın kenarlarına verev biye teyellerek dikiş. 	 <p>Resim: 2.11. Ev tekstili ürünlerinde pratik uygulama olan hazır biye kullanabilirdiniz.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Biyeyi kumaşın yüzüne çevirerek hatasız teyelliniz veya iğneleyiniz. ➤ Teyellediğiniz yerden makine

	çekiniz
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fermuar kullanmayacaksak, 3 parçaya da biyenin kenarından 1 mm makine dikişi (çıma dikişi) yapınız. ➤ Fermuar kullanacaksak, 3 parçaya da biyenin kenarından fermuar (metrelik) dikişiniz. ➤ Metrelik fermuarların anahtarlarını takınız. 	 <p style="text-align: center;">Resim:2.12 Biye Dikişi</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ 2 nci ve 3 ncü parçalarının biyeler ortada olacak şekilde yanlardan dikişiniz 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Birleştirme işleminde biyelerin ortaya gelmesine dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ 54 cm x37cm olan orta parçanızın dört tarafına verev biyeyi teyelleyerek dikişiniz. ➤ 30 cm x22 cm olan üst parçanızın dört tarafına verev biyeyi teyelleyerek geçirin. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ver ev biyenizi teyellerken dikkatli ve düzgün teyelleysiniz
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Diktiğiniz orta ve üst parçaları kullanacağınız ürüne göre süsleme malzemeleriyle süsleyiniz. 	 <p style="text-align: center;">Resim:2.13. Seccade Hurcu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kullanacağınız süsleme malzemelerini ürüne uygun seçiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Üst parçayla 3 ncü parçayı uzun kenardan ve ucundan teyelleyerek dikişiniz. ➤ Dikişi süsleme harcınızın altından dikişiniz 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Parçaları birleştirirken mutlaka teyelleyerek dikişiniz. ➤ Birleştirme işleminde dikişi süsleme harcının altına gelmesine özen gösterin
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Diktiğiniz parçanın altına gelecek şekilde orta parçayı birleştiriniz 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Parçaları birleştirirken dikkatli ve hata yapmadan birleştirin

<ul style="list-style-type: none"> ➤ 3 üncü parça birleştikten sonra altına 2 nci parçayı da birleştirin ➤ Birleştirdiğiniz parçalarda, biye dikilen kısımlar üst üste gelmesine dikkat ediniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yanları dikilmeyen 1nci parçanın ortasını bulunuz. ➤ Ortaladığınız yere daha önce birleştirdiğiniz parçaları teyelleyerek dikişiniz. ➤ Dikerken dikişinizin süsleme harcının altında kalmasına dikkat ediniz. 	 <p style="text-align: center;">Resim:2.14.Ara Dikişi Yapımı</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hurcunuzu ön yüzüne çevirerek kalite kontrolü yapınız. ➤ Kenarlarına kurdela dikerek süsleyiniz. 	 <p style="text-align: center;">Resim: 2.15. Seccade Hurcu Ön Görünüş</p> <p style="text-align: center;">Resim: 2.16. Seccade Hurcu Tesbihlik Görünüşü</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hurcunuzu dikerken temiz çalışın.

- Seccade hurcunuzun kalite kontrolünü yapınız.
- İşinizi temiz hatasız bitiriniz.
- Yaptığınız çalışmayı sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız

Resim:2.17. Seccade Hurcu Görünüşü

- İşinizi zamanında bitiriniz
- Sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

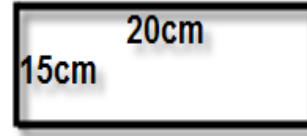
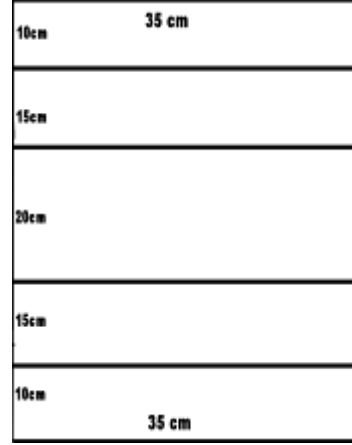
UYGULAMA FAALİYETİ-4

Aşağıda verilen ölçülere göre üstten fermuarlı çorap hircunu kesip dikebileceksiniz.

Kullanılan malzemeler:

- Kapitone kumaş,
- Dikiş malzemeleri, dikiş makinesi, overlok makinesi,
- Cetvel, kurşun kalem, silgi, mülaj kâğıdı,
- Fermuar(35-40 cm), süsleme malzemeleri, (Verev biye, dantel, kurdele, boncuk)

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Üstten fermuarlı çorap hircu için ölçünüzü belirleyiniz.➤ Kalıbınızı hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Geniş ve aydınlık atölye ortamı sağlayınız.➤ Güvenlik kurallarını dikkate alınız.➤ Hazırlayacağınız kalıplarda verilen ölçüleri doğru ve dikkatli alınız
<ul style="list-style-type: none">➤ Üstten fermuarlı çorap hircu için kapitone kumaşı hazırlayınız.➤ Çorap hircu için hazırlanan kalıpları dikiş payı vererek dikkatlice kesiniz.➤ Kumaşı keserken dikiş paylarını ilave ediniz.➤ 35cm eninde toplam70cm boyunda (10cmx 15cm x 20cm x 15cm x 10cm 15 cm)ölçülerinde çorap hircunu bir adet hazırlayınız➤ Körük (yan parça) 15cm x20 cm 2 adet kumaş kesilecektir➤ Kapitone kumaşı çabuk atma özelliğinden dolayı kenarlarını overlokla temizleyiniz.➤ Hircunuzun dikim işlemini yapınız.➤ Kısa kenar üzerinde 1 cm dikiş payınızı kıvrılarak ütü ile iz yapınız.➤ Ütü izinizden fermuarınızı iğneleyiniz.➤ İğnelediğiniz yerden teyelleyniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Eni 200 cm olan hazır kapitone kumaşından 40 cm kullanılacaktır.➤ Kalıpları çıkarırken dikkatli olunuz..➤ Kalıpları kapitone kumaşa ekonomik yerleştiriniz. <p>Resim:2.27. Hurç Kumaşı Kesme</p>

Şekil:2.4. Üstten fermuarlı çorap hurcu-2 kalıbı

Resim:2.28.Overlok ile Temizleme
➤ Üstten fermuarlı hurçlarda kapama malzemesi olan fermuar önce dikiir.

	 <p>Resim:2.29. Fermuar İğneleme</p>
<ul style="list-style-type: none">➤ Fermuar ayağı ile fermuar dikişi yapınız.➤ Fermuar dikişini kapatmak ve süslemek için önce fisto danteli iğneleyiniz ve makine çekiniz➤ Fistonuzun dikişini kurdele ve ya biye bant ile süsleyebilirsiniz	 <p>Resim:2.30. Hurç Fermuarı</p> <p>Resim:2.31. Fisto İğneleme</p> <p>Resim:2.32. Fisto Dikişi</p>

- Yan parçalarınızda ve ana parçada orta işareti alınız
- Orta noktaları birleştirerek yan parçaları ana parçaya birleştiriniz.
- İğneleyiniz ve teyelleiniz.
- Teyelinizden makine çekiniz.
- Yan parçaları kumaşınızın kalınlığına uygun makine ayarında dikiiniz.

Resim:2.33. Orta İşareti Alma

- İğneleyiniz ve teyelleiniz
- Diğer yan parçaya da aynı işlemi uygulayınız.

Resim:2.34. Hurç Parçalarını İğneleyerek Birleştirme

- Parçalara tek tek overlok yapmadınız ise dikişten sonra çift kat olarak overlok yapınız.
- Hurcun yüzünü çeviriniz.
- İşinizi zamanında bitiriniz.

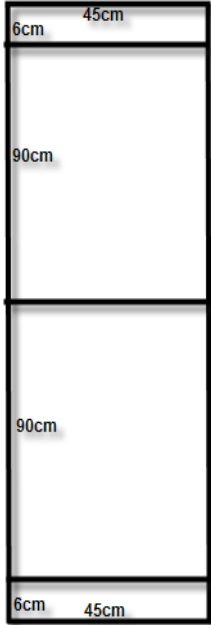
Resim:2.35.Hurç

UYGULAMA FAALİYETİ-5

Aşağıda verilen ölçülere göre halı hurcunu kesip dikebileceksiniz.

Kullanılan malzemeler:

- Kapitone kumaş,
- Kordon ipi,
- Dikiş malzemeleri, dikiş makinesi, overlok makinesi,
- Cetvel, kurşun kalem, silgi, mülaj kâğıdı,
- Süsleme malzemeleri,

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Verilen ölçülerde halı hurcu için kalıp hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Aydınlık ve geniş bir atölye ortamı hazırlayınız.➤ Hazırlayacağınız kalıplarda verilen ölçüleri doğru ve dikkatli alınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ 90 cm x 2 = 180 cm➤ 45 cm eninde kumaşınızı hazırlayınız.➤ 12cm kordon geçirme payı ve dikiş payını ilave ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Hazırlayacağınız çizim ölçülerinizi kontrol ediniz.➤ 2 metre boyunda, 50 cm eninde kumaşınızı hazırlayınız.➤ Halı hurcunuz için kumaşınızı hazırlayınız➤ İki kat çalışmaya göre çizim yapmalısınız➤ Ölçünüze göre kumaşınızı kesiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Halınızın boyutlarına göre ölçünüzü alınız.	 <p>Şekil:2.5.Halı Hurcu Kalıbı</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kumaşınızı keserken hata yapmamanız için ölçünüzü kontrol ediniz. ➤ Kumaşı iki kat kullanırken kılıf genişliğini dikkate almalısınız. ➤ Kumaşı ekonomik kullanınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bir kısa kenar ağız kısmı olacaktır ➤ Ekonomik olabilmesi için eni 200 cm olan 50 cm kumaş kullanınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kumaşınızı keserken kıvrırma payı ve dikiş payını unutmayınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kapitone kumaşı çabuk atma özelliğinden dolayı kenarlarını overlokla temizleyiniz. 	<div data-bbox="822 592 1154 849" data-label="Image"> </div> <p style="text-align: center;">Resim:2.36 Overlok ile Temizleme</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uzun kenarları ortalayarak dikişiniz. ➤ Kumaşın kısa kenarlarını kordon geçecek biçimde kıvrınız ➤ Kıvrıdığınız yerden kordon geçecek yer bırakarak dikiş dikişiniz. ➤ Halı hurcunuza kordon geçirin. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kumaşınızın orta noktasından katlayarak torba şeklinde dikişiniz. ➤ Kısa kenarlarını kıvrırken kordon geçecek genişlikte olmasına özen gösteriniz. ➤ Kalite kontrol yapınız ➤ Dikişlerinizi kontrol ediniz. <div data-bbox="758 1110 1221 1454" data-label="Image"> </div> <p style="text-align: center;">Resim.2.37.Kordon Yeri Belirleme</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kıvrırma payından dikişinizi dikişiniz ➤ Kordon geçme yerini açık bırakınız. ➤ Kordonu hazırlayarak geçirin.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

- Halınızı dikilen hurca geçirerek kontrol ediniz.
- Çalışmanızı zamanında bitiriniz.

Resim.2.38.Halı Hurcu

- Halınızı hurca geçirerek amacına uygunluğunuzu kontrol ediniz.
- Yaptığınız halı hurcunuzu sınıfta arkadaşlarınızla karşılaştırınız.
- Kalite kontrol yapınız.
- Dikişlerinizi kontrol ediniz.

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Hurç dikimi, kesimi kadar önemlidir.
2. () Kılıf ve hurç için, tespit edilen ölçülere dikiş payı ve kapama payları eklenerek ölçü tespit edilir.
3. () Kılıf ve hurç çalışması için, hazırlayacağımız kalıp ölçülerinizi kontrol etmenizi, hata yapmamanızı sağlayacaktır.
4. () Hurç kumaşı kesimi hazırlanmış kalıba göre yapılır.
5. () Elyaf kumaşlara da mutlaka overlok yapılır.
6. () Kapitoneli kumaşlar ve elyaf kumaşlarda en boy olarak kullanılır ve kesim işleminde dikkat edilmelidir.
7. () Hurçlar kullanım açısından pratik değildir.
8. () Kumaşların kırışıklıklarını elle de açabiliriz.
9. () Her kumaş aynı ütü ayarıyla ütülenmelidir.
10. () Her ürün kendini satabilme özelliğiyle donatılmış olmalıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

ÖLÇME SORULARI

UYGULAMALI TEST

Bitmiş ölçüsü: **95 cm x 45 cm** ve **25cm x 20 cm** ölçülerinde olan üstten fermuarlı hurç çalışması yapınız.

Süre: 8 ders saati

İŞLEM BASAMAKLARI
➤ Çalışmanıza uygun ortamı hazırlayınız.
➤ Bitmiş ölçüsü 95 cm x 45 cm ve 25 cm x20 cm olacak ölçü alınız.
➤ Kumaş hesabı yapınız.
➤ Kumaşınızı ölçünüze uygun hazırlayınız.
➤ Kumaşınızı kesiniz.
➤ Overlok yapınız.
➤ Fermuar dikişinden önce fermuar dikilecek kenara biye çalışması yapınız.
➤ Fermuar dikişi yapınız.
➤ Süsleme yapınız.
➤ Yan bantları (körük) iğneleyiniz.
➤ Yan bantların (körük) makinesini çekiniz.
➤ Ürüne uygun ütöleyiniz.
➤ Süreyi iyi kullanınız
➤ Kalite kontrol yapınız.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1.	Çalışmanıza uygun ortamı hazırladınız mı?		
2.	Bitmiş ölçüsü 95 cm x 45 cm ve 25 cm x20 cm olacak şekilde ölçü aldınız mı?		
3.	Kumaş hesabı yaptınız mı?		
4.	Kumaşınızı ölçünüze uygun hazırladınız mı?		
5.	Kumaşınızı dikiş paylarına dikkat ederek kestiniz mi?		
6.	Overlok yaptınız mı?		
7.	Fermuar dikişinden önce biye çalışması yaptınız mı?		
8.	Fermuar dikişi yaptınız mı?		
9.	Süsleme yaptınız mı?		
10.	Yan bantları (körük) iğnelediniz mi?		
11.	Yan bantların (körük) makinesini çektiniz mi?		
12.	Ürüne uygun ütülediniz mi?		
13.	Süreyi iyi kullandınız mı?		
14.	Kalite kontrol yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ -1'İN CEVAP ANAHTARI

1	Y
2	D
3	D
4	D
5	Y
6	Y
7	D

ÖĞRENME FAALİYETİ -2'İN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	D
3	D
4	D
5	D
6	D
7	Y
8	Y
9	Y
10	D

KAYNAKÇA

- GÜREL, Süeda. **Ev İdaresi**, ANKARA, 1976.
- TÜRK DİL KURUMU, **Türkçe Sözlük**, ANKARA.
- YURDEMİ, Ümran. **Ders Notları**, ANKARA, 1977.
- YURDEMİ, Ümran. **Dekorasyon Ve Mefruşat Hazırlama**, ANKARA,1992
- ESEN, Sabriye, **Yayınlanmamış Ders Notları**, ÇORUM, 2008
- BARAK ,Nesrin, **Yayınlanmamış Ders notları**.İSTANBUL,2009
- MEGEP **Makinede Düz Dikiş Modülü**, El Sanatları Teknolojisi Modülü
- Evim dergileri,2008
- www.evdose.com
- www.mps.com.tr
- www.pratikev.com
- www.evport.com
- www.ismek.ibb.gov.tr
- www.koltexhurc.com
- www.kamerçanta.com
- www.nuriyetextile.com
- www.buldun.com/bayanlara/ 120
- www.canta imalatı.net/hurçlar
- www.sozluk.turkcebilgi.com/ütüleme